

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri post. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI. V Ljubljani, v četrtek, dne 6. julija 1933.

Štev. 75.

Pakt o nenapadanih z Rusijo

Zaradi miru in varnosti in na podlagi Kellovega pakta, ki izključuje uporabo sile za reševanje sporov, so sklenile Sovjetska Rusija, države Male antante, Poljska in Turčija dne 3. t. m. v Londonu konvencijo o definiciji napadalca, ki je skoraj istovetna z besedilom, ki ga je predlagal odbor za proučitev splošne varnosti na razorožitveni konferenci v poročilu g. Politisa z dne 24. maja 1933 na podlagi predloga sovjetske delegacije...

Tako se glasi začetek sporočila o sklenitvi nenapadalnega pakta, ki je bil sklenjen med Rusijo, Poljsko, Malo antanto in Turčijo, in ki je bil največja senzacija, kar jih je doživel letos politični svet. Kajti s tem paktom je ustvarjen blok miru, tako ogromen in tako mogočen blok, ki more tudi zagotoviti svetu mir in ga obvarovati pred vojno. Kajti pravilno povdarjajo podpisnice pakta, da je treba v interesu splošne varnosti človeštva čim natančneje določiti napadalca, da se na ta način onemogoči vsak izgovor v njegovo opravičilo. Kadar je mir narušen, ni več časa za debateranje o pojmu napadalca, tedaj je treba z energijo napadalca označiti in proti njemu nastopiti. Zato se more z vso pravico reči, da je naravnost merilo za miroljubnost vsake države, kako je sodelovala pri definiciji napadalca. Le države, ki so to definicijo izdelale, jo sprejele, so tudi iskreno za mir, dočim pada na države, ki se niso mogle odločiti za jasno stilizacijo definicije o napadalcu, očitek, da je bila zadnja misel njih neodločnosti, da bi se ta definicija mogla obrniti proti njim.

In s tem je povedan prvi veliki in svetovno-zgodovinski pomen novega pakta. Odločno in brez ovinkov so države vzhoda nastopile za mir, ustvarile prvo resno jamstvo za mir in s tem izvršile kulturno dejanje, ki ga zapad, oni tako hvalisani zapad, ni zmogel.

Drugi veliki pomen novega pakta se jasno vidi v nadaljnjem besedilu pakta. Vzhodne države so sklenile ta pakt, ker priznavajo, da ima vsaka država popolno pravico do neodvisnosti, varnosti, obrambe svojega ozemlja in svobode ter do razvitka svoje ustave in v želji, da varujejo zaradi splošnega miru vsem narodom nedotakljivost njihovega ozemlja.

Jasno je tu povedano, da novi pakt ne dovoljuje nobene diskusije o reviziji sedanjih mej in je zato njegova ost proti četvrtemu paktu neprikrito povdarjena. Minili so tisti časi, ko bi veselile po mili volji delile in trgale ozemlje malih držav, ker vsaki državi se priznava nedotakljivost njenega ozemlja. Imperialistični načrti fašizma so s tem udarjeni v srce.

To je v glavnem občeločloveški pomen novega pakta, ki je tako pomemben za mir in varnost človeštva, da gre skleniteljem tega pakta pravica do Noblove nagrade za mir.

Se poseben pomen pa ima novi pakt za vsako državo podpisnico. Z zagamčenjem njih varnosti in nedotakljivosti bodo mogle vse države tem uspešneje posvetiti vse svoje sile razvoju svojega gospodarstva in kulture. Poleg tega pa rešuje novi pakt še celo vrsto drugih važnih političnih vprašanj.

Tako je vprašanje Besarabije s podpisom tega pakta s strani Rusije in Rumunije izgubilo vsako nevarno ost. S posebnim dogovorom med Poljsko in Litvo, ki je tudi podpisala pakt, je urejeno vprašanje Vilne. Obenem pa je z novim paktom odprta pot za obnovu stikov z Rusijo za vse države, ki so podpisale ta pakt.

In to je razlog, da je bil baš v slovanskih državah pozdravljen novi pakt s posebno radostjo. Skoraj vse slovanske države so podpisale ta pakt, one so mu dale svoj pečat, da ga moremo imenovati kar za slovanski pakt. Kar je na mogočem sokolskem taboru v Ljubljani ob zapetu

himne »Hej Slovani« vstajalo kot želja, to z novim slovanskim paktom že pričena postajati resnica. Pod vodstvom Rusije posegajo Slovani v evropsko zgodovino in novi pakt je dokaz njih volje, da se ne more in ne sme v Evropi nič ukreniti proti njim.

Zato je tudi s posebnim veseljem pozdravila novi pakt Jugoslavija in njeno prebivalstvo. Zgrajen je most, ki bo zopet zvezal slovanske države, ne samo v političnem, temveč tudi v gospodarskem pogledu. Odpira se ves ogromni horizont slovanskega vzhoda in naši ljudje, stisnjeni na majhnem delu zemlje, bodo tja našli pot za delo in zaslužek.

Vemo sicer, da kar nakrat ne bodo iz-

Na pomoč rudarskim revirjem

Stalno nazadovanje produkcije premoga vsled neprestanega padanja železniških nabav je vedno bolj povečevalo število brezposelnih rudarjev, da je bila beda v rudarskih revirjih vedno večja in da je prišla tiska do vrhunca. Ze je nastala nevarnost, da glad z vsemi svojimi posledicami zagospodari v revirjih.

V skrajni stiski so nastopile žene, ki kot gospodinje pač najbolj trpe, kadar se oglašajo glad in vzdramil javnost, da treba rudarjem pomagati. Krepko sta se zavzela za rudarje tudi **banski svetnik dr. Roš** in župan **Vodušek** in dosegla, da se je začela pomožna akcija za rudarske revirje.

V prvi vrsti je priskočila na pomoč **trboveljska občina sama**, kolikor ji dopuščajo skromna sredstva. Izvedla bo iz proračunskih sredstev nekaj javnih del, a za prvo silo je razdelila občina med rudarske rodbine okrog 8000 kg bele moke.

Banska uprava je nakazala za Trbovlje 40.000 in sorazmerne vsote tudi za Zagorje in Hrastnik. Nadalje je odredila, da se še ta teden prično **javna dela na banovinski cesti Trbovlje—Marija Reka—Sv. Pavel** in da se zgradi manjša nova cesta. Pri teh delih bo dobilo dela okrog 250 rudarjev. Večje število rudarjev pa bo zaposlenih tudi pri gradnji ceste Litija—Radeče in razširjenju ceste Celje—Zidani most.

Tudi **ministrski svet** je razpravljal o pomoči, ki jo je treba dati rudarskim revirjem. Finančni minister je sporočil, da je prvi zasilni kredit že nakazan. Sklenilo se je dalje, da se mora vprašanje bednostnega fonda za Dravsko banovino čim preje rešiti. Dovolile se bodo tudi tarifne olajšave, da se poveča konkurenčna sposobnost trboveljskega pre-

Premajhen obisk strokovnih šol

Na vseh naših srednjih šolah (gimnazijah, realkah, učiteljskih in semeniških) je bilo do 140.000 učencev, na strokovnih šolah pa le 8000. V tem nerazmerju je tudi pojasnilo, zakaj ne napreduje naše gospodarstvo tako, kakor bi moralo. Iz starih časov smo vajeni, da polagamo največjo važnost na pisarniško delo, da ustvarjamo nepregledne armade uradnikov, da se vse naše javno življenje vedno bolj birokratizira. Na gospodarstvo in na pridobitne poklice pa se polaga premajhna važnost. **Mesto podjetij ustvarjamo pisarne**, mesto da bi upravo poenostavljali, jo kompliciramo, da moremo zaposliti preštevilne absolvente srednjih šol. Iz pretiranega spoštovanja kancelskim delom ustvarjamo hiperprodukcijo inteligence, kar mora nujno roditi inteligenčni proletarijat.

Gospodarstvo, ki mora na vse zadnje najti sredstva za vzdrževanje te velikanske armade le za pisarne šolanih ljudi, pa omaguje pod prevelikim bremenom javnih dajatev. Nastaja tako nad vse nezdravo razmerje, da odstotek pridobitnih ljudi pada, odstotek le upravne posle delajočih ljudi pa raste. A samo pridobitni ljudje

polnjene vse naše nade in uresničene vse naše želje. Toda mi, ki smo vedno verovali v slovansko, ki smo iskali v njem rešitve, vidimo ob sklenitvi novega pakta, kako se ustvarja podlaga, da se te naše želje uresničujejo in izvedejo. In če smo prej le verovali v novi slovanski ideal, bomo sedaj zanj delali in sicer z vso energijo in z vsem požrtvovanjem.

Z novim paktom je razbit sovražni obroč, ki so ga kovali okoli Jugoslavije. Tako utrjena je z novim paktom Jugoslavija, da so razrušeni vsi naklepi proti njej. Na eni strani oprta na zavezništvo Francije, na drugi strani okrepljena z blokom vzhoda, more Jugoslavija v miru izpolnjevati svojo veliko misijo.

moga. Minister dr. Kramer pa je opozoril tudi na vpliv, ki bi ga morala država izvajati na velika gospodarska podjetja. Zato je bilo sklenjeno, da se zastopniki TPD povabijo v Beograd na konferenco, kako bi bilo mogoče zaposliti več delavcev. Poseben odbor ministrov je bil v ta namen izvoljen.

Končno je tudi **TPD** podvzela nekaj za omiljenje bede. Določila je, da se bo v juliju obratovalo en dan več, to je 13 dni. Upoštevali se bodo pri zaposlovanju predvsem rodbinski očetje. Pričela se bodo razna dela, za katera je že nakazanih 100.000 Din. Tudi je zastopnik TPD obljubil, da se v praznovnih dneh ne bo obratovalo.

Vse te pomožne akcije pa seveda še ne zadostujejo, ker je beda vsled dolgotrajnosti krize izčrpala že prav vse rezerve ljudi. Zato je nad vse hvalevredno, da je tudi **Sokol** pričel pomožno akcijo za rudarske revirje. Prvi namestnik Gangl je izdal oklic, v katerem apelira na **sokolsko bratstvo**, da priskoči z dejanji bratoljubja umirajočim na pomoč. Takoj naj bo ta pomoč! Vse darove je poslati na naslov »Sokolska župa Celje! Sokolski Savez sam je nakazal v prvo pomoč 5000 Din.

Pričakujemo, da bo iniciativa sokolstva našla tudi v drugih krogih dosti posnemanja in da bo javnost priskočila trpečim revirjem na pomoč, kajti tam nam umira narod od pomanjkanja! Zato darujte za trpeče rudarje!

Končno pa moramo zopet ponoviti svojo staro zahtevo. Pravo pomoč morejo dati rudarskim revirjem le velika javna dela. **Savska cesta mora postati prva zahteva vse naše javnosti in gradnja savske ceste se mora pričeti!**

To je najboljša in res izdatna pomoč Trbovljam in delavskim revirjem!

izginilo ono nesrečno naziranje, da je ročno delo manjvredno, da je najplemenitejše orodje peresnik. Čisto napačno je to naziranje, ker za delo v delavnicah je potrebna spretnost, ki je vedno dokaz naravne inteligence, dočim v pisarnah ni treba dostikrat nič drugega kot vestno kopiranje uradnega »šimelna« in vztrajnost v sedenju. Zmagati mora nova miselnost, da se človek ceni po ustvarjajočem delu, po koristnosti njegovega dela za celoto, ne pa po pridnosti sedenja. In ta miselnost mora zmagati tudi zato, ker je v naprednih državah že zmagala in se ljudje ne plačujejo več po izpričevalih, temveč po vrednosti njih dela.

Če ne bo tudi pri nas prodrlo to pričanje, potem ne bomo nikdar konkurenčni in naše gospodarstvo bo zastalo v tej meri, da bo prišlo do splošnega obubožanja naroda. Ta nevarnost je tem večja, ker se naši ljudje ne morejo več izseljevati, ker kar neprestano raste armada brezposelnih. Za to armado moramo najti nove možnosti zaslužka in to je mogoče le na ta način, da morejo naša trgovina, industrija in obrt nastavitvi več ljudi. Za ves naš naravni prirastek mora najti kruh naše pridobitno gospodarstvo, ali pa nam armada brezposelnih naraste do katastrofalne višine.

Zato treba na eni strani na vso moč pospeševati produktivno gospodarstvo, podpirati obrt, da se bo mogel čim bolj razviti, na drugi strani pa pospeševati strokovno šolstvo, da bo imelo naše pridobitno gospodarstvo vedno dovolj sposobnih ljudi, ki bodo neprestano izpopolnjevali našo produkcijo, da bo ta kos vsaki konkurenci.

To je naloga, ki jo moramo izvesti, če hočemo, da bomo živeli vsi v blagostanju. Na začetku te nove poti, ki jo moramo prehoditi, pa je treba premagati oni nesrečni predsodek o večvrednosti pisarniškega dela. Je tudi to delo potrebno in do gotove mere koristno, toda blagostanje naroda se ustvarja v delavnicah, v kontorijah, v laboratorijih, na polju in v tvornicah! In temu produktivnemu delu več veljave in zato več strokovnega šolstva!

Sporazum o transfecnem moratoriju z nemškimi upniki

V Londonu se je pogajal dr. Schacht z zastopniki nemških upnikov in kot rezultat teh pogajanj objavila sedaj nemška Državna banka, da so za drugo letošnje polletje predvidena tujim upnikom ta plačila:

1. Obresti in amortizacijski zneski po Dawesovem posojilu iz l. 1924. bodo v polnem znesku transferirani.

2. Po Youngovem posojilu iz l. 1930. bodo v polnem znesku transferirane le obresti.

3. Zneski za amortizacijo po Youngovem posojilu kakor tudi vsi drugi dospeli amortizacijski zneski se ne bodo transferirali.

4. Vse obresti in plačila na ime deleža in dobička, ki bodo zapadle v tem polletju, pa se bodo transferirala do polovice.

Za netransferirane obresti in deleže dobe upniki obligacije konverzijske blagajne in bodo mogli s temi boni kupčevati.

Ta sporazum je bil v Švici sprejet z zadovoljstvom, v Angliji pa z velikim ogorčenjem.

Položaj Državne banke mora biti po tem njenem obvestilu zelo slab, ker znašajo vse obresti, ki jih mora plačati Nemčija, le 400 milijonov mark. Nemčija pa izjavlja sedaj, da more plačati komaj 100 milijonov mark za obrestno službo. Očividno hoče Nemčija dopolniti svoje zlate zaloge, ki so padle že pod 10%.

Po Rooseveltovem nastopu

Popoln neuspeh londonske konference v valutnem vprašanju — Usoda londonske konference isto negotova

Dve glavni nalogi je imela londonska konferenca: rešiti vprašanje stabilizacije valut na podlagi zlate valute in doseči z znižanjem carin oživitve mednarodne trgovine. Danes je že jasno, da londonska konferenca ne bo dosegla nobenega teh ciljev. Stabilizacijo valut je preprečil Roosevelt s svojo spomenico, ki je zlomila hrbtnico londonske konference, kakor je dejal dominionski minister Tomas. Ker pa države z zlato veljavo stoje na stališču, da je stabilizacija valut pogoj carinskega premirja, je vsled tega onemogočeno tudi doseženje drugega cilja londonske konference. Ni zato čuda, če prevladuje med nekaterimi delegacijami na londonski konferenci mnenje, da je najbolje, če se konferenca razide, ko pa itak ne bi mogla doseči nič drugega ko kopo lepih in umetno sestavljenih, zato pa praktično tem manj pomembnih resolucij.

Vendar pa še ni gotovo, da bo odgoditev konference tudi sklenjena. Predvsem se trudi Mac Donald, da reši konferenco in da doseže vsaj ustanovitev stalnega odbora, ki bi nadaljeval delo konference in jo v ugodnem trenutku zopet sklical. Tudi delegati nekaterih drugih držav skušajo rešiti konferenco in so imela njih prizadevanja tudi že delen uspeh. Tako se je sicer odgodila cela vrsta pododborov, ne pa vsi. Tako zaseda še naprej odbor za ureditev produkcije, ki razpravlja baš sedaj o vprašanju premogovne produkcije. Predsednik odbora je izjavil, da bi bilo nedostojno slediti primeru drugih odborov, ki so se odgodili. In to mnenje je odbor sprejel in s tem je dana možnost, da konferenca le ne bo brez uspeha. Kajti z ureditvijo produkcije bi bila dejansko ustvarjena velika možnost za dvig mednarodne trgovine. S tem pa bi bil tudi že ustvarjen most k Rooseveltovi spomenici, ki opominja, da mora biti glavni cilj konference le obnova svetovne trgovine.

Rooseveltova spomenica

Bolj ko vsebina spomenice je razkačil delegate njen ton in pa to, da so ameriški delegati več ko dva tedna sodelovali pri razpravi stabilizacijskega vprašanja, na konec pa z Rooseveltovo spomenico čisto spremenili svoje stališče in šele sedaj povedali, da sploh nočejo nič slišati o stabilizaciji. Ne brez pravice pravijo delegati držav z zlato valuto, da bi mogli ameriški delegati že takoj priti s svojo pravo barvo na dan in prihraniti konferenci nepotrebno delo in še tem večje razočaranje.

Polagoma pa postaja tudi razočaranje zaradi Rooseveltove spomenice mirnejše in spomenica se presoja tudi že bolj mirno. Kaj pravi prav za prav Roosevelt v svoji spomenici?

»Smatral bi za katastrofo,« pravi Roosevelt, »če bi se pustili zapeljati od eksperimenta, ki se tiče le valut nekaterih narodov. Bil bi to znak nesposobnosti in majhnega razumevanja za cilje konference Nemogoče je svet dalje uspavati v iluziji, da je treba doseči provizorično in le umetno stabilizacijo nekaterih večjih držav. Notranje gospodarsko ozdravljenje države je mnogo važnejši faktor, ko pa stanje njenih valut in deviz. Zato je za doseganje definitivne stabilizacije mnogo važnejše, da države znižajo svoje izdatke na višino, ki odgovarja njihovim potrebam... Združene države se prizadevajo najti dolar, ki bo imel tudi za bodočo generacijo isto kupno moč, ki jo skušamo doseči sedaj. Dosega tega cilja bo več pripomogla k blagostanju tudi drugih narodov, ko pa dolarski tečaj napram funtu in franku za dva meseca.

Naš cilj je trajna stabilizacija vseh deviz. Zlato ali zlato v zvezi s srebrom more tudi naprej ostati kot kritje valut, ni pa sedaj pravi čas, da bi razpršili vse zlate rezerve sveta. Kakor hitro bo svet enoten v splošnih političnih smernicah in kakor hitro bo večina držav dokazala, da so njih proračuni uravnovešeni, potem bo čas, da razpravljamo na zdravi podlagi o boljši razdelitvi zlatih in srebrnih zalog na svetu.

Obnova svetovnega gospodarstva je važna, samo provizorična določitev valutnih tečajev pa ne reši tega vprašanja. Prizadevati se mora nasprotno, da pregledamo in omejimo uvozne prepovedi in s tem olajšamo izmenjavo blaga. V ta namen je bila tudi sklicana londonska konferenca in od tega cilja se ne sme oddaljiti.

Roosevelt torej ne izključuje končne stabilizacije valut, temveč je le mnenja, da

bi se takoj mogla izvesti le provizorična, ki pa čez dva meseca zopet ne bi zadostovala. Roosevelt vidi, da je padeč dolarja zelo poživil ameriško gospodarstvo in to poživljenje je zanj edino važno in zanimivo vprašanje. Naj tudi druge države slede primeru Amerike in z devalvacijo valut ožive svoja gospodarstva. Potem bodo vse države obremenjene z enako krivdo in enakim dobičkom in prišel bi čas za dokončno ureditev vseh valutnih vprašanj in za splošno stabilizacijo valut.

Rooseveltovo stališče torej ne izključuje kar naprej vsak uspeh londonske konference in bi bil tudi na tem stališču sporazum mogoč. Toda težava je v tem, ker olajšuje Rooseveltovo stališče delo špekulacij, ki je atakirala holandski goldinar in bo svoje atake še razširila. Ta špekulacija povečuje negotovost, ki je največja ovira sporazumu med narodi.

V četrtek se sestane predsedstvo konference, da odloči o njeni nadaljnji usodi. Po vsem silnem pesimizmu, ki je nastal po objavi Rooseveltove poslanice, se je razburjenje poleglo in se zato množe glasovi, da bo londonska konferenca ostala pri življenju, čeprav bo to le bolj skromno.

Adria prašek je boljši

ZLATE REZERVE ZLATE FRONTE.

Guverner Nizozemske banke Trip je izjavil dopisniku »Reuterja« med drugim to-le:

»Države, ki so ohranile zlato veljavo, razpolagajo danes s polovico kovanega zlata, kar ga je na svetu. Če bodo sodelovale in ostale hladnokrvne, se ne more tem državam nič zgoditi.

STALIŠČE ANGLIJE.

Angleška ni doslej še ničesar izjavila o svojem stališču v vprašanju stabilizacije valut. Trde pa, da bo Anglija pristala na formulo, ki bo naperjena proti valutni špekulaciji in ki se bo izjavila proti temu, da vlade svojo lastno valuto umetno razvednotijo v namenu, da morejo trenutno izvoziti več blaga.

PADEC DOLARJA

Na vseh velikih borzah je dolar zopet nazadoval in dosegel najnižjo točko, odkar je Velika Britanija zapustila zlato veljavo. Na londonski borzi je notiral dolar 4:35 in nato nazadoval na 4:33 in pol. Na pariški borzi je padeč dolarjev tečaj na 19:40, a niti za ta nizki tečaj ni bilo povpraševanja po dolarju. V Curihu pa je nazadoval dolarjev tečaj od 4:08 na 3:87.

Konkurzi, prisilne poravnave in posredovalna postopanja

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 30. junija 1933. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 4 (6), Savski 2 (12), Vrbaski — (—), Primorski 4 (5), Drinski 2 (13), Zetski — (4), Dunavski 7 (4), Moravski 4 (7), Vardarski — (14), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (5).
2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 5 (13), Savski 2 (26), Vrbaski — (6), Primorski 1 (1), Primorski 1 (1), Drinski 2 (9), Zetski — (—), Dunavski 1 (10), Moravski — (1), Vardarski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (2).
3. Otvorjena posredovalna postopanja: v Dravski banovini 21, Savski 73, Vrbaski 11, Primorski 28, Drinski 29, Zetski 6, Dunavski 17, Moravski 1, Vardarski 2, Beograd, Zemun, Pančevo 6.
4. Odpravljani konkurzi: v Dravski banovini 5 (5), Savski 5 (5), Vrbaski 2 (—), Primorski 2 (2), Drinski 4 (5), Zetski 2 (3), Dunavski 11 (16), Moravski 6 (6), Vardarski 6 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 4 (3).
5. Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 5 (17), Savski 10 (29), Vrbaski 6 (6), Primorski 4 (4), Drinski 4 (13), Zetski 5 (1), Dunavski 6 (21), Moravski 2 (1), Vardarski 4 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 6 (3).

Gospodarski odnošaji med Jugoslavijo in Palestino

V sredo popoldne je bila v posvetovalnici Zbornice TOI izredno zanimiva gospodarska anketa. Naš honorarni konzul v Jaffi, g. Rožanski, ki je prišel iz Palestine, je zbranim gospodarskim interesentom pokazal v kratkih, a jedrnatih obrisih gospodarsko sliko Palestine in zlasti praktične možnosti našega izvoza v Palestino. Dejstvo je, da bi se mogle izvažati iz Jugoslavije v Palestino znatne količine našega blaga, zlasti stavbnega lesa vsake vrste; nadalje bi mogli izvažati les za zaboje in tudi same zaboje, kovinske izdelke, jabolka, sir itd. Predpogoj pa je organizirana prodaja, vsled tega je treba ustanoviti jugoslovansko-levantanski odbor in skupni prodajni urad, kajti le na ta način bi se mogle vzpostaviti direktne paroplovne zveze med našimi pristanišči in Levanto; brez direktnih rednih paroplovnih zvez pa trgovina s Palestino ni niti mogoča.

V Palestino prihaja mesečno okrog 2500 novih priseljencev, vsled česar je tam stavbna delavnost silno živahna. Vse druge evropske države se zavedajo važnosti Palestine kot konsumenta in kot posredovalca s Sirijo, Mezopotamijo in Irakom ter imajo svojo prodajno organizacijo v Palestini že dokaj lepo razvito. Vsled tega se nameravajo že ta mesec osnovati preje omenjene organizacije za naš izvoz tudi v Palestini, da bo omogočeno direktno in praktično delo interesentov z ene in druge strani. Pri teh organizacijah, ki bodo do 15. t. m. s pomočjo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine skupno z gospodarskimi zbornicami že osnovane, bodo predvsem zastopani interesenti sami, da bo tako praktično delo zasigurano.

Prav interesantna in detajlna vprašanja v tem pogledu je obravnaval tudi referent zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, g. Premužič, ki spremlja g. konzula na njegovem potu.

G. Lenarčič Josip, zborniški svetnik, ki je vodil zanimivo anketo, se je prav lepo zahvalil obema gospodoma za interesantna izvajanja, izražajoč trdno nado, da ne bo izostal praktičen uspeh te ankete.

Vreče

kupuje in prodaja

ALOJZ GREBENC, Ljubljana
Tyrševa (Dunajska) cesta 36

ZAKLJUČEK ENOLETNEGA TRG. TEČAJA V MARIBORU

Ustni zaključni izpiti na enoletnem trgovskem tečaju Slovenskega trgovskega društva v Mariboru so bili dne 26. in 27. junija. Dve učenki sta napravili izpit z odličnim, 8 s prav dobrim, ostale pa z dobrim in zadostnim uspehom. En učenec ni bil pripuščten k izpitu.

Ob sklepu so bile najboljše učenke nagrajene s krasnimi darili, podarjenimi od članov STD. Darila so poklonili: Zdravko Anderle, Zlata Brišnik, Paš Anton, Preac Alojz, Pinter & Lenart in Rozina Drago. Prva darila so prejeli Tavčar Hilda in Mejovšek Irajca za odlični uspeh ter Jordan Marija kot najboljša strojepiska.

Za zanimanje, ki so ga izkazali člani STD gojenkam svojega tečaja, se ravnateljstvo najlepše zahvaljuje.

Vpisovanje za prihodnje leto se vrši vsak dan od 10. do 11. ure v prostorih državne trgovske akademije, Zrinskega trg šte. 1. Vse informacije glede vpisovanja daje ravnateljstvo tečaja ustno ali pa pisмено. Zahtevajte prospekte.

NOV LIST.

V Kranju je začel izhajati nov tednik »Triglav«. V svojem uvodniku naglašja, da bo ena njegovih glavnih nalog, da poroča o potrebah in željah malega človeka, kmeta in obrtnika na deželi, ker drugi časopisi nimajo za potrebe teh ljudi dovolj prostora. V političnem pogledu je list odločno na stališču državnega in narodnega edinstva. — Prva številka lista je izšla na osmih straneh velikega obsega in prinaša mnogo zanimivega gradiva. Omeniti je zlasti prispevke k jubileju kranjske čitalnice. Med drugim je objavil v prvi številki članek tudi nar. posl. Cerer o potrebi nove gospodarske smeri.

List tiska tiskarna »Sava« v Kranju. List izdaja konzorcij »Triglav«, za katerega odgovarja Franc Luznar, urednik lista pa je Ivan Fugina.

Po svetu

Po definiciji o napadalcu, ki so jo sprejele vzhodne države, je napadalec tudi ona država, ki trpi in ne razpusti oboroženih tolp, ki z njenega področja vpadajo na ozemlje druge države.

Italijanski listi so sklenitev vzhodnega londonskega pakta, kakor imenujejo ne-napadalni pakt z Rusijo, zabeležili brez komentarja in kolikor mogoče nevidno. — Nemški listi so nad vse rezervirani in pišejo o nepotrebnosti tega pakta. — Odkriti pa pozdravljajo pakt francoski listi, ki pišejo o njegovem velikem pomenu. Še bolj navdušeni pa so slovanski listi.

Čisto odkrito napovedujejo francoski listi, da se bo sedaj pričelo delo za gospodarsko zedinjenje podonavskih držav. Listi naglašajo, da bo z Italijo lahko dosežen sporazum, če se bo zagotovil večji odjem italijanskega blaga v Podonavju.

Roosevelt je poslal londonski konferenci novo sporočilo, v katerem pravi, da ne razume, zakaj naj bi se londonska konferenca odgodila.

Anglija namerava po zgledu držav z zlato valuto ustanoviti »štedinski blok«, ki bi ga tvorile te države: Anglija in britanski dominioni, skandinavske države, južna Amerika in nekatere azijske države.

Francosko časopisje je pričelo ostro kampanjo, ker je nemška vlada izdala odlok, da se policija opremi z letali. S tem je kršena versajska pogodba, ker so Nemčiji prepovedana vojska letala.

Med bolgarskimi zemljedelskimi strankami, ki so v opoziciji proti vladi, je prišlo do popolnega sporazuma. Sestavljen je nov izvršni odbor, kateremu pripadajo člani vseh opozicionalnih zemljedelskih skupin. Nova zedinjena bolgarska zemljedelska stranka bo delovala v duhu Stambolijskijeve ideje.

V južni Bolgarski je bila odkrita velika komunistična zarota, katere središče je bilo v Plovdivu.

Pri nadomestnih volitvah v Solunu je dobila venizelistična opozicija, za katero so glasovali tudi komunisti, veliko večino.

Društvo narodov bo dovolilo Avstriji uvedbo milice, za katero bodo prvi nabori v februarju.

Avstrijska ženska zveza je sklenila, da se v celoti priključi Dollfusovi avstrijski domoljubni fronti.

Gömbös se je ostro izjavil proti avstrijsko-madžarski uniji. Trditev, da bi mogla Madjarsko rešiti le avstrijsko-madžarska personalna unija, da je naravnost fantazična. Legitimisti so na to izjavo odgovorili z ustanovitvijo lastne stranke.

Papenova misija v Vatikanu je vendarle uspeša in bo zaključen med Nemčijo in Vatikanom modus vivendi, po katerem bodo še naprej dovoljene katoliške kulturne in verske organizacije, politične pa bodo prenehale delovati. Takoj, ko sprejme berlinska vlada ta sporazum, bo centrum razpuščen.

»Osservatore Romano« piše, da je Hitlerjev narodni socializem močno podoben boljševizmu, od katerega se prav za prav razlikuje le v tem, da hoče hitlerizem biti nacionalen, boljševizem pa mednaroden.

Hitlerjevci so ustanovili svojo organizacijo v kneževini Lichtenstein, odkoder bodo vodili akcije proti avstrijski vladi.

Po novem nemškem uradniškem zakonu ne bodo mogli biti nearjci državni uradniki. Zene pa bodo mogle postati definitivne uradnice šele po 35. letu.

Stresemannova nemška ljudska stranka se je razpustila in pridružila hitlerjevcem. Ko bo še razpuščen katoliški centrum, bo Nemčija imela samo eno politično stranko — Hitlerjevo.

Hitlerjeva vlada je prepovedala vsem občanom, deželam in javnim korporacijam najemanje posojil za javna dela.

Na sovjetskega trgovinskega zastopnika v Tokiu je bil poskušen atentat. Atentatorja, ki pripada desničarskim krogom, so zaprli.

Mednarodni lutkarski kongres je bil v Ljubljani v dneh 4. in 5. julija. Obenem je bila prirejena tudi lepo uspela razstava. Sodnih taks je bilo plačanih v prvih petih mesecih v Sloveniji za 5,531.034 Din.

Otvorjen je telefonski promet med Jugoslavijo in Palestino. Taksa za pogovor znaša 6 zl. frankov, a taksa za zvezo 2 zl. franka.

Tvornica Hutter v Mariboru gradi novo predilnico, ki bo dala 800 delavcem novega zasluzka. Tudi novo tkalnico bo zgradila tvornica, s katero bo zaposlenih še 800 novih delavcev.

Denarstvo

**Narodna banka
kraljevine Jugoslavije**
Stanje 30. junija 1933.

Aktiva	Dinarjev
Metalna podloga	1.899.961.494.03 (- 1.876.523.25)
Devize, ki niso v podlogi	41.914.041.94 (- 1.170.323.43)
Kovani novci v niklju	334.329.377 (- 48.179.791)
Posojila	2.243.115.724.28 (- 58.302.316.88)
Vrednostni papirji	13.320.000 (- 2.131.200)
Prejšnji predjemi državi	1.814.706.629.97 (+ 397.661.34)
Začasni predjemi gl. drž.	600.000.000
Blagajni	46.595.210.61 (- 11.449.352.79)
Vrednost rezervn. fonda	6.774.851.30 (- 1.158.263.42)
Vrednosti ostalih fondov	156.905.797.77 (- 3.242.984.60)
Nepremičnine	117.006.472.69 (+ 48.027.222.90)
Razna aktiva	7.274.629.599.59

Pasiva	Dinarjev
Kapital	180.000.000
Rezervni fond	66.801.019.71 (- 11.449.352.79)
Ostali fond	8.551.847.61 (- 1.159.589.42)
Novčanice v obtoku	4.403.454.270 (- 54.665.280)
Obveze na pokaz	957.397.388.33 (- 57.770.421.39)
Obveze z rokom	1.279.185.893.35 (- 17.985.230.90)
Razna pasiva	379.239.180.59 (- 45.386.556.63)
	7.274.629.599.59

Obtok in obveze	5.360.851.658.33
Celotno kritje	35.44%
Kritje v zlatu	33.52%

Obrestna mera: **7 3/4%**
do eskomptu **9%**
do lombarda

ODGODITEV AVSTRIJSKEGA POSOJILA

»Neue freie Presse« doznava, da ni izključeno, da bo avstrijsko posojilo odgodeno na jesen, ker je sedanji položaj na francoskem denarnem trgu za nova posojila neugoden. Če bi se posojilo odgodilo, potem bo dobila Avstrija akontacijo v višini polovice posojila.

Estonski parlament v Revalu je sklenil, da Estonska takoj opusti zlato veljavo.

Zlato kritje nemške Državne banke je vsled močnih zahtev ob ultimatu prvega polletja padlo na 6-8%.

Adria prašek je boljši

Zunanja trgovina

Konzul g. A. Rojanski iz Haife je dospel v sredo dne 5. t. m. v Ljubljano. Interesantom bo dajal pojasnila glede izvoza v Levanto v tajništvo zbornice za TOI, Beethovnova ulica 10, med 16. in 18. uro.

TRGOVINSKI DOGOVOR S FRANCIJO
Francoski parlament je brez debate sprejel načrt trgovinske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo z dne 1. novembra 1932. o preferenčnih ugodnostih za jugoslovansko koruzo.

Trgovinska pogodba z Grčijo, ki je potekla dne 1. julija t. l., je podaljšana do 15. t. m.

Izvoz piva iz Češkoslovaške se nadalje nazaduje. V juniju je znašal izvoz le 6177 hektolitrov, dočim je v istem mesecu lani znašal še 10.018 hl.

Američani bodo izvozili v Rusijo 80.000 bal bombaža, ki ga bodo plačali sovjeti po enem letu. Plačali bodo 5% obresti. Za plačilo jamči sovjetska Državna banka.

Rumunska pšenična žetev se cenil po optimističnih izjavah na 250.000 vagonov pšenice, od katerih bi bilo potrebno za setev in za konzum na vasi 100.000 vagonov, 120.000 vagonov bi bilo za ostali domači konzum in 30.000 vagonov bi bilo prostih za izvoz.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaki obleke, klobuke itd. Škrobl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo **tovarna JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6. Seleburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Problemi našega izvoza 30.000 vagonov pšenice bo za izvoz

Pred dnevi je imela beograjska trgovinska zbornica plenarno sejo, na kateri se je obširno razpravljalo o vprašanjih našega izvoza. Predsednik zbornice Stanovjević je poročal o našem letošnjem izvozu žita in med drugim dejal:

Žetev ječmena in pšenice se je ponekod že začela in do polovice julija bo že nekaj pšenice za izvoz. Zato je potrebno, da se čim prej razčisti položaj in da se ve, kako se bo izvozila pšenica ali po »Prizadu« ali pa bo trgovina prosta in se bo plačala izvozna premija, če bodo cene preveč nizke.

Sedanje stanje pšenice je zadovoljivo. Ni pretirano, če se ceni, da bo letos pšenice za izvoz okoli 30.000 vagonov. Povprečna kvaliteta bo 76 kg pri hektolitru, ponekod tudi od 72 do 78 kg. Kjer je pšenica polegla, bo kvaliteta slabjša, a take pšenice bo okoli 5 odstotkov. Bolezni, ki so lani napadle pšenico, letos ni.

Lansko leto je bilo zasejanih s pšenico 1.700.000 hektarjev in smo izvozili pšenice 13.300 vagonov, za katero smo dobili 163 milijonov dinarjev. Večinoma pa je bila ta pšenica še iz leta 1931.

Kako je z izvozom našega sadja

Na plenarni seji beograjske zbornice za trgovino je podal izrpen referat o našem sadnem izvozu podpredsednik zbornice Voja Petković. Iz njegovega referata posnemamo:

Pri nas prihajajo za izvoz v večjih količinah v poštev: jabolka, češplje, grozdje, oreh, gotove količine hrušk in dalmatinske višnje. Dokler ni napadla sadna uš naših češpelj, je naša država pridelala največ češpelj in sicer od 800 do 900 tisoč ton na leto. Deloma vsled sadne uši, deloma pa vsled velikega napredka sadjarstva v Kaliforniji, pa nas je Amerika prehitela in prišla na prvo mesto.

V dobi od leta 1921 do 1930 smo izvozili češpelj v sirovem in predelanem stanju za okoli 2.077 milijonov dinarjev ali povprečno na leto za nekaj nad 200 milijonov dinarjev. V zadnjih letih pa izvažamo češpelj le še za 80 do 90 milijonov dinarjev.

Jabolka pridejo po svojem pomenu takoj za slivami, ker so zavzela jabolka v svetovnem sadjarstvu zelo važno mesto in se tudi pri nas posveča jabolkam velika pozornost. Napačno pa je, da imamo pri nas več vrst jabolk, kar je v škodo prodajni ceni naših jabolk v tujini. Tudi manipulacija z jabolki je še slaba.

Oreh je začel zavzemati v naši trgovinski bilanci važno mesto. Potrošnja oreha na svetu vedno bolj raste. Oreh ima pri nas vse pogoje za napredek.

Grozdje gojimo v velikih količinah, toda večinoma le vinske vrste. S pospeševanjem namirnega grozdja smo začeli pridobivati tal na tujih trgih in zlasti za smederevsko grozdje je vedno več povpraševanja.

Naše sadje troši največ srednja Evropa, Češkoslovaška, Avstrija, Italija, Madjarska in Nemčija, a ga izvažamo tudi v druge države. V prejšnjih letih je znašal naš sadni izvoz letno med 300 do 350 milijonov dinarjev, a je sedaj padel na 200 milijonov. Zato je treba naše sadjarstvo po določenem načrtu zboljšati in ga dvigniti. Zlasti je potrebno, da pridemo do dobre

Težkoče pri izvozu živine

O težkočah, ki jih mora premagovati naš izvoz živine, je obširno poročal na seji beograjske zbornice g. Milivoj Kostić. Iz njegovega poročila posnemamo:

Izvoz živine se bori z največjimi težkočami v uvoznih konzumnih državah. V nekaterih je obremenjen z veliko uvozno carino, v nekaterih je sploh popolnoma prepovedan. Ko še ni bila sklenjena dodatna trgovinska pogodba z Italijo (v aprilu 1932) je bila Italija veliki kupec naše goveje živine. Od tedaj pa izvažamo v Italijo vsled velike carine (350 lir ali 1300 Din od glave) in vsled carinskih ugodnosti, ki jih uživajo Madjari, le še izjemoma in v skrajni sili, ker je cena živine nizka.

Češkoslovaška sploh ne sprejema naše goveje živine. Prav tako tudi ne Švica in Francija. Grška bi sprejemala, a so njene potrebe primeroma majhne. Tudi potrebe Egipta in Palestine niso posebne. Naš najboljši kupec je Avstrija. Toda prejšnji tedenski kontingent v višini 192 glav goveje

Za koruzo ni mogoče še nič napovedovati, vsekakor pa bo tudi koruze dosti za izvoz. S koruzo je zasejanih 2 milijona hektarjev. Lani smo imeli z Avstrijo in Češkoslovaško dogovorjene kontingente, ki smo jih mogli v celoti izrabiti, dočim jih s Francijo nismo mogli.

Dokler se ne ve, kakšne cene bo mogoče doseči na tujih trgih, bi bilo potrebno, da se do konca avgusta dovoli svobodna prodaja in izvoz pšenice. To je potrebno zato, da morejo oni, ki morajo takoj prodati pšenico, najti kupce. Cene, ki se danes plačujejo — okoli 135 dinarjev za sto kilogramov — bi bile za avgust nezadovoljive. Če se kmalu ne odloči vprašanje pšeničnega izvoza, morejo vsled te negotovosti cene še bolj nazadovati.

Po daljši debati je plenum zbornice sklenil, da bi bilo najprimerneje,

1. da se dovoli svoboden izvoz pšenice,
2. da bi bila znosljiva osnovna cena za pšenico 120 Din za pšenico od 76 kg in
3. da se uvedejo izvozne premije, če bi se morala prodajati pšenica pod to ceno in to takoj in na podlagi dokumentov.

in strokovne organizacije v sadjarški stroki, tako pri proizvajalcih ko pri trgovcih. Zlasti pa bi bilo potrebno:

1. da se v sosedne države zagotovi neoviran in čim večji izvoz našega sadja.
2. Če bodo dogovorjeni kontingenti za izvoz našega sadja v druge države, naj bodo ti kontingenti čim večji in po možnosti brez vsake carinske obremenitve ali pa kvečjemu le proti majhni carini.
3. da se za izvoz sadja olajšajo devizni predpisi.
4. Med najvažnejše probleme spada tudi vprašanje financiranja letošnjega sadnega izvoza. Proizvajalec nima denarja, da bi sam izvozil sadje, trgovci-izvozniki pa so tudi brez zadostnih sredstev, da bi mogli izvažati v večjem obsegu. Zato se mora omogočiti kreditiranje na ta način, da državne denarne ustanove ali Narodna banka omogočijo zasebnim bankam ali kakšni državni ustanovi, da financirajo izvoz sadja s kratkoročnimi krediti v manjših zneskih.

Da bi se preprečile neprijetne in pogoste pritožbe tujih kupcev proti izvoženemu sadju, je potrebno, da ministristvo po pristojnih organih odredi, da se bo sadje skrbno bralo, da se dobro hrani in dobro natovori, češplje pa da se dobro suše. Zato je potrebno, da ministristvo pazi na to, da se pravilnik o kontroli sadnega branja in izvoza sadja natančno vpošteva, ker so predpisi tega pravilnika dobri.

Ker se pogosto slišijo pritožbe iz tujine o načinu paketiranja našega sadja, je Zbornica skupno z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine izdelala pravilnik, ki se bo v obliki knjižice razdelil med vse interesente.

Na svetu silno raste potrošnja sadja, ker razvijajo vse države veliko propagando za čim večji konzum sadja, ker je sadje zdravju koristno. Tako je uvozila Nemčija v letu 1932 sadja za 2 milijardi dinarjev, južnega sadja pa celo za tri milijarde. To nas dovolj zgovorno opominja, da posvetimo razvoju našega sadjarstva in izvozu sadja čim večjo pozornost.

Do lanskoletnega povečanja carine je Italija v precejšnji meri uvažala naše svinje manjše teže. Visoka carina, približno 4 dinarje od kilograma, je ta izvoz ustavila. Najboljši kupci naših svinj sta in ostaneta Avstrija in Češkoslovaška. Avstrija je lani uvozila 162.000 svinj, Češkoslovaška pa 55.000. Morali bi stremiti za tem, da povečamo izvoz v Avstrijo in zlasti v Češkoslovaško, kamor izvažamo mnogo premalo. Tudi Francija bi mogla biti velik uvoznik naših jorkširskih svinj. Enako bi mogla tudi Švica sprejeti nekaj jork-

širskih svinj. Carino v Italiji je treba znižati na pametno višino. Pri nas doma pa bi bilo treba znižati režijo in ustvariti udobna nakladišča, kjer ta še manjkajo.

Ze nekaj let je, odkar je popolnoma prenehal izvoz naše salame in gnjati. Samo dvajset vagonov masti in slanine se sedaj izvažajo v Češkoslovaško. V interesu svoje industrije so uvedle uvozne države velike carine na klavnične proizvode, ali pa sploh prepovedale uvoz. Ti proizvodi pa prenesejo daljšo pot in zato bi bilo treba delati na to da se carine znižajo in da se našim mesnim proizvodom najde mesto tudi na angleškem trgu.

Izvoz jaje silno nazaduje vsled velikih uvoznih ovir in vedno večjih carin uvoznih konzumnih držav. Kako silne težave se delajo našemu izvozu, se vidi iz tega, da pobira Italija carino celo od železnih kletk, ki so sestavni del vagonov. Brez znižanja carin je čisto nemogoče, da bi se dvignil naš jajčni izvoz.

Češkoslovaška je uvedla začetkom maja novo veliko uvozno takso na svinje, ki znaša 5.500 Din od vagona. S tem je že dva meseca onemogočen naš izvoz. Tudi z Avstrijo smo imeli krajsi konflikt, ki je bil končno likvidiran z obnovo našega rednega svinjskega izvoza.

Vse te odredbe za preprečevanje uvoza živine celo v dobi, ko še veljajo trgovinske pogodbe, dokazujejo, da hočejo nekatere države sploh preprečiti vsak uvoz živine in agrarnih pridelkov. Morda bi zato bilo najboljšje, če bi se vrnili na dolgoročne trgovinske pogodbe, kakršne so bile pred vojno, z vezanimi carinskimi postavkami.

Adria prašek je boljši

Kaj je s carinsko postavko 419?

Na vprašanje uglednega trgovca v »Trgovskem listu« št. 72 od 27. junija 1933: »Kaj je s carinsko postavko 419« glede carinjenja Kokos-gumbov, smo prejeli še to pojasnilo:

Tekst carinske postavke 419 naše uvozne carinske tarife se glasi:

»Izdelki iz ostalih rastlinskih rezbarskih snovi... maksimalno 325, minimalno 250 zlatih dinarjev. S trgovinskimi pogodbami, ki so danes v veljavi, je carina znižana in sicer z Italijo: gumbi od korozo (biljna slonovača) 200 zlatih dinarjev, z Avstrijo: gumbi iz kamenenega oreha 170 zlatih dinarjev.

Na podlagi trgovinskih pogodb velja vsled največje ugodnosti znižana carina na gube iz kamenenega oreha 170 zlatih dinarjev za uvoz iz vseh držav, s katerimi imamo trgovinske pogodbe.

Vsled različnega teksta naše avtonomne carinske tarife, trgovinske pogodbe z Avstrijo in Italijo, nastane sporno vprašanje glede carinjenja kokos-gumbov. Po 170 zlatih Din se carinijo gumbi iz kamenenega oreha. Kot kaj pa naj se smatra v smislu trgovinske pogodbe z Avstrijo »kameneni oreh« (Steinnuss), ni v zaključnem protokolu k pogodbam določeno. V ožjem smislu je kameneni oreh eno, a kokosov oreh drugo. Carinski uradnik, ki je naziranja, da se pod kamenenim orehom razumejo kot biljna slonovača vse razne vrste orehov in tudi luščina kokosovega oreha, torej rezbarske rastlinske snovi, ta bo carinil gube iz kokosovega oreha, kakor gube iz kamenenega oreha po 170 zlatih Din. Drugi uradnik pa, ki ni istega naziranja, bo ocarinil gube iz kokosovega oreha po višji carinski postavki. Vsled tega različnega tolmačenja nastane tudi različno carinjenje kokos-gumbov.

In sedaj, kaj je prav, kdo odgovori končno pravilno na to vprašanje? V smislu carinskega zakona čl. 50 do 54 izdaja uverenja glede kvalifikacije blaga Carinski biro v Beogradu, objašnjenja in načelne odločbe pa finančno ministristvo — oddelek za carine, ki odobrava ali pa menja tudi uverenja Carinskega biroa. V enakih spornih vprašanjih se lahko trgovci obrnejo na Carinski biro v Beogradu, ki izdaje proti plačilu predpisanih taks avtentične odgovore.

Občni zbori

Kreditna banka d. d. v Murški Soboti ima svoj II. redni občni zbor dne 25. julija ob 4. popoldne v svoji bančni posve-tovalnici v Murški Soboti.

Nova češkoslovaška carinska tarifa

Dne 15. julija stopi v veljavo nova češkoslovaška carinska tarifa. Z novimi carinskimi postavkami se likvidirajo dosedanja uvozna dovoljenja in kontingenti. Iz nove tarife so izpadli dosednji koeficienti in številni carinski dodatki ter sindikalne takse pri postavkah, ki niso vezane po trgovinskih dogovorih. Razlika med dogovornimi in avtonomnimi postavkami se poveča, po potrebi pa se more določiti za pšenico tudi minimalna tarifa v višini 33 Kc, ki pa se ne zmanjša niti pri preferenčnih dogovorih.

Od 659 carinskih postavk je povečana carina na 60 poljedelskih in 105 industrijskih predmetov. Glavne spremembe češkoslovaške carinske tarife imajo ta cilj, da povečajo zaščito domačih kmetijskih proizvodov in izdelkov nekaterih kemičnih industrij ter izdelkov iz kavičuka. Nadaljnji cilj nove tarife je, da se omeji uvoz.

Glavne spremembe češkoslovaške carinske tarife, ki so važne za jugoslovanski izvoz so te:

Avtonomna carina na pšenico znaša 100 Kc, a pogodbeno s sindikalno takso 75 Kc. S preferenčnim dogovorom se more znižati na 33 Kc. Za ostala žita veljajo stare postavke, razen za koruzo, za katero se poviša avtonomna od dosedanjih 32 Kc na 50 Kc, pogodbeno pa od 18 na 38 Kc. Pri carini na svinje je povišana teža od 120 na 130 kg in od te teže dalje se carinijo svinje po nižji stopnji. Kar se tiče pogodbene postavke za svinje, je ta ostala stara, ostala pa je v veljavi sindikalna taksa v višini 62 Kc za žival. Od pogodbeno vezanih postavk je za nas največje važnosti povečanje uvozne carine na jajca, mast in slanino, ki je povečana za jajca od 40 na 120 Kc ali od 2 do 7 stotink za jajce, a se odpravlja sedanja sindikalna taksa v višini 5 stotink za jajce. Carina na slanino znaša 150 Kc in ostane v veljavi do konca leta 1934. Carina na mast znaša 180 Kc. Pri carini na okrogel les znaša 5 Kc, na hrastov in jesenov les 3 Kc za 100 kil. Na železniške prage 4, na ogelj pa 18 Kc. Prav tako so povečane razne carinske postavke na sadje in povrtnino, a te ne zadevajo našega izvoza, ker so vezane pogodbeno.

Bat'a bo začel izdelovati milo.

Obhodniške zajmy poročajo, da se bo na prihodnjem občnem zboru Bat'e odločilo, če prične Bat'a izdelovati tudi milo in sicer vseh vrst. List ostro nastopa proti tej nameri in pravi, da bi to bilo ne le smrtni udarec za milarne, temveč tudi za vse trgovce, ker bi Bat'a s svojimi podružnicami v kratkem času uničil vse trgovce, ki prodajajo milo.

Dobava-prodaja

Direkcija državnih železnic, gradbeno odelenje v Ljubljani sprejema do 11. t. m. ponudbe za dobavo klinastega železa in točenega gramozja. Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri navedenem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani.

Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 12. t. m. ponudbe za dobavo rečnega gramozja, direkcija drž. rudnika v Kaknju pa do 13. t. m. za dobavo baterij, žarnic in škatlic, jermenov, kant za vodo, barv in gline, lanenega olja, krede in amonijakove soli ter raznega orodja.

Gradbeno oddeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 7. julija t. l. ponudbe o dobavi ca 10 kubičnih metrov, t. j. 60 ko. hrastovega lesa.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do dne 14. julija t. l. ponudbe o dobavi 26 kub. metrov borovih platnic; do dne 17. julija t. l. o dobavi 14 železnih kadi za ca 200 litrov za bencin; do dne 20. julija t. l. o dobavi 500 kg kalijevega mila, smirkovega platna, paste in teko-

KLISARNA
vseh vrst po fotografijah ali risbah
izvršuje najsolidnejše
KLISARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

čine za čiščenje kovin in angleškega kamna za čiščenje; do dne 23. julija t. l. o dobavi 4 polpnevmatičnih gum in do dne 24. julija t. l. o dobavi šamotne opeke raznih dimenzij, po skicah, ki so na vpogled pri Zbornici za TOI v Ljubljani.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do dne 20. julija t. l. ponudbe o dobavi 200 m jeklene vrvi, 3000 m izolirane žice, 100 rudarskih karbidnih svetilk, 2000 kg čistega katrana, 10 kg vrvice v klopčiču, debele in 10 kg tanke ter 100 krtač za ribanje; do dne 27. julija t. l. o dobavi 300 steklenic sidola in do dne 20. julija t. l. ponudbe o prodaji 12 starih gum od poltovornega avtomobila.

Direkcija drž. rudnika v Banji Luki sprejema do dne 20. julija t. l. ponudbe o dobavi 600 kg masti za jamske vozičke, 300 kg bombaža za čiščenje strojev in 500 komadov strugal (rašp) za žage.

Gradbeno oddeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne

7. julija t. l. ponudbe o dobavi 100 kv. metrov solinskega stekla.

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do dne 14. julija t. l. ponudbe o dobavi 1000 kg železne pločevine 0-75 mm, 550 kg pocinkane pločevine 0-50 mm in 450 kg pocinkane pločevine 0-75 mm po specialnih pogojih, ki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

Komanda pomorskega vazduhoplovstva v Divuljah sprejema do dne 15. julija t. l. ponudbe o dobavi 50 kosov triplex stekla in do dne 20. julija t. l. o dobavi 2000 m katranirane vrvi.

LICITACIJA:

Režijska komisija za radove v Sloveniji (inženjersko oddeljenje Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, Metelkova ulica) razpisuje na dan 10. julija t. l. drugo ustmeno licitacijo za dobavo 10.000 kg bencina.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

»SLUŽBENI LIST«

kraljeve banske uprave Dravske banovine z dne 5. julija objavlja med drugim: Dopolnitve pravilnika za izvrševanje zakona o kmetijskem kreditu. — Navodilo o uvozu tujih časopisov. — Ratifikacijo pakta o organizaciji Male antante. — Podaljšavo začasnega trgovskega sporazuma z Rumunijo in z Grško. — Pristop naše kraljevine h konvenciji o fiskalnem režimu tujih avtomobilskih vozil. — Razpis o ustanovitvi carinskih oddelkov carinarnice I. vrste v Dravogradu-Meži, Remšniku, Pernici, Libeličah, Mežici, Koprivnici in Solčavi. — Pojasnilo o načinu plačevanja za blago, ki ga uvozijo italijanski kupci iz naše države v Italijo. — Razne banove uredbe in objave o pobiranju občinskih trošarin. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini Mernačevič Mirka in Marije v Celju, sedaj v Rogaški Slatini. Konkurni komisar dr. Mak, upravnik mase odvetnik dr. Goričan. Prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Celju dne 15. julija ob 10. Oglasitveni rok do 15. VIII. — Ugotovitveni narok dne 1. septembra.

Francoski senat je odobril kredit 2 milijonov frankov za stroške francoske delegacije na londonski konferenci.

100.000 brezposelnih namerava zaposliti avstrijska vlada pri javnih delih. Od občin bodo dobivali brezposelni, ki se prijavijo k delu, hrano in stanovanje, od države pa obleko, ki bo podobna uniformi, orodje in 50 grošev dnevne mezde.

40urnik je vpeljala Nemčija za vsa javna dela.

LJUBLJANSKI ŽIVILSKI TRG

Cena mesa je ostala neizpremenjena in se plačuje govjeje meso od 5 do 12 Din po kakovosti; teletina je po 14 Din, sveža svinjina po 14 do 18 Din, prekajeno svinjsko meso pa po 22 Din. — Zelo se kupuje jagode in borovnice, ki so v resnici zelo poceni. Tako prodajajo kmetice liter jagod po 3 Din, liter borovnic pa celo po 1-50 in tudi po 1-25 Din. — Gob je na trgu malo in se plačujejo jurčki merica po 3-50 do 4 Din. — Črešnji ni posebno veliko na trgu. Prodajajo se domače po 3 do 4 Din, bosanske pa po 5 do 6 Din. — Na zelnjadnem trgu je že vsega dovolj, razen domačega fižola v stročju. Uvoženi se prodaja po 3 do 6 Din. Novega krompirja je na trgu mnogo in se prodaja že skoraj po isti ceni ko stari. Domača rdeča pesa je po pet kosov za dinar. — Na perutninskem trgu je blaga vedno dovolj, cene pa so ostale neizpremenjene.

LJUBLJANSKI ŽIVINSKI SEJEM.

Vsled praznika sv. Cirila in Metoda je bil živinski sejem v torek, mesto v sredo, kar so mnogi prezrli in je bil zato tudi sejem zelo slabo obiskan. Govejje živine je bilo na trgu zelo malo, kupčija pa je bila slaba. Voli so se prodali po 3-25 za kg žive teže. Povprečno pa so bili ponujani težki voli po 2000—2500 Din, krave s teletom tudi po tej ceni. Tudi na konjskem trgu je bila zelo slaba kupčija in ni bilo za konje nad 2000 Din nobenega kupca. Pujskov je bilo na trgu precej in so se prodajali po 8 tednov stari po 400 do 500 Din par.

ZITNI TRG

Trg je še precej rezerviran, ker čakajo interesi na razvoj cen v Ameriki in ker se ni čisto jasen uspeh naše žetve. V Baški je bilo nekaj krajev prizadetih po toči in od rje. Na novosadski borzi so bile zabeležene te cene: Tendence prijazna. Pšenica: baška, gornjebanatska, sremska, ladja Tisa 212-50 do 217-50, ladja Bega 210 do 217-50; koruza: baška sremska 71 do 73, slavonska in baška za avgust 75 do 77, banatska 70 do 72; oves: baški, sremski in slavonski 87-50 do 92-50; ječmen: baški in sremski 64-65 kg 98 do 100; moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 345 do 360, »2« 335 do 340, »5« 305 do 320, »6« 285 do 290; otrobi: baški 52-50 do 57-50; fižol: baški in sremski 95 do 100.

DUNAJSKI SVINJSKI TRG

Na trg z dne 4. t. m. je bilo postavljenih 13.757 svinj od teh iz Jugoslavije 2161 špeharjev in 61 pršutarjev. Cene so bile te: Mangalica I. vrste od 1-28—1-32, II. vrste od 1-25—1-27, jugoslovanske križane I. vrste od 1-32—1-42, jugoslovanske srednje od 1-27—1-32, jugosl. slabše od 1-25—1-28, stara živina od 1-20—1-25. Pršutarji lahki od 1-50—1-70, težki od 1-25—1-45 šilingov za kg žive teže. Tendence. Pri večjem povpraševanju so se podražile težke svinje za 5 grošev, mesnate pa so se pocenile za 5 grošev. Druge cene so ostale neizpremenjene.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

„DRAVA“

ZAVAROVALNICA, MARIBOR
zavaruje osebe do 80 let. starosti, otro, gospodarsko osamosvojitve, kolesa. Zahtevajte prospekt!
Sprejemamo zastopnike.

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele t.t.d.

LASTNA
KNJIGOVEZNIKA

Javna zahvala

Po smrti mojega ponesrečenega sina Aleksandra, ki je bil zavarovan pri zavarovalni zadrugi „Croatia“, mi je ta izplačala vso zavarovano glavnicu, čeprav nisem bil upravičen zahtevati izplačila vsote, ker ni bila premija vključb podaljšanemu plačilnemu roku plačana.

Dolžnost mi je ugotoviti izredno uvidevno postopanje zavarovalnice „Croatia“ in se ji kar najtopleje zahvaljujem za kulantno v gotovini izvršeno izplačilo zavarovane vsote brez kakega odbitka.

Zavarovalno zadrugo „Croatia“, ki je najstarejša zavarovalnica v državi, morem v vsakem oziru kar najiskreneje priporočati vsem, ki hočejo preskrbeti svoje tudi po svoji smrti.

V Ljubljani, dne 4. julija 1933.

Aleksander Wisiak

- Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
- izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi

Ljubljana
Igriška ulica štev. 10

Telefon 22-67

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani